

USTAWA

z dnia 2007 r.

o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Art. 1

W ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

- a) skreśla się wyrazy „średniego szczebla zarządzania, koordynujących, samodzielnych, specjalistycznych i wspomagających”;
- b) skreśla się ust. 4;

2) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a Rada Służby Publicznej

Art. 8b

1. Przy Prezesie Rady Ministrów działa Rada Służby Publicznej, zwana dalej „Radą”, jako organ opiniodawczo-doradczy oceniający przebieg postępowań kwalifikacyjnych, konkursowych i egzaminacyjnych w służbie publicznej.
2. Rada Służby Publicznej w szczególności:
 - 1) wyraża opinie w sprawach służby publicznej przedstawianych jej przez Prezesa Rady Ministrów oraz z własnej inicjatywy;
 - 2) opiniuje projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej służby publicznej oraz wyraża opinię o corocznym wykonaniu budżetu w tym zakresie;
 - 3) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących służby publicznej;
 - 4) opiniuje kryteria ocen urzędników służby cywilnej i sposób przeprowadzania tych ocen;
 - 5) opiniuje zasady awansowania urzędników służby publicznej;
 - 6) opiniuje plan szkoleń w służbie publicznej;

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832, Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 Nr 123, poz. 847.

- 7) wyraża opinię w sprawach etyki zawodowej pracowników i urzędników służby publicznej;
 - 8) ocenia sposób przeprowadzania egzaminu i konkursów na wysokie stanowiska państwowe oraz postępowania kwalifikacyjnego dla pracowników służby cywilnej ubiegających się o mianowanie.
3. Użyte w niniejszym rozdziale określenie „służba publiczna” oznacza służbę cywilną.

Art. 8c

1. Rada liczy od 15 do 25 członków.
2. Prezes Rady Ministrów powołuje 3/5 członków Rady spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady.
3. Prezes Rady Ministrów powołuje 2/5 członków Rady spośród osób reprezentujących wszystkie kluby parlamentarne, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady.
4. Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje przewodniczącego Rady.
5. Rada wybiera wiceprzewodniczącego Rady ze swojego grona na wniosek przewodniczącego Rady.

Art. 8d

1. Kadencja członków Rady powołanych na podstawie art. 8c ust. 2 trwa sześć lat, przy czym co trzy lata kończy się kadencja połowy liczby członków.
2. Kadencja członków Rady powołanych na podstawie art. 8c ust. 3 trwa odpowiednio do kadencji Sejmu i Senatu.
3. Członkowie Rady pełnią swoje funkcje do czasu powołania ich następców.

Art. 8e

1. Członkostwo w Radzie wygasa w razie śmierci członka Rady.
2. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady, na wniosek Rady, w razie:
 - 1) niewykonywania obowiązków członka Rady;
 - 2) choroby uniemożliwiającej sprawowanie funkcji członka Rady.
3. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady również w razie złożenia przez członka Rady rezygnacji.
4. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady w przypadku, gdy przestał on odpowiadać warunkowi określonemu w art. 4 pkt 5, za zgodą co najmniej 2/3 składu Rady.
5. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w Radzie lub odwołania członka Rady przed upływem kadencji Prezes Rady Ministrów powołuje nowego członka Rady na okres do końca tej kadencji.

Art. 8f

1. Tryb pracy Rady określa regulamin ustalany przez Radę.
2. Obsługę prac Rady zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Art. 8g

Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady, ustalane jako wielokrotność minimalnego wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Posłom i senatorom powołanym w skład Rady wynagrodzenie nie przysługuje.”;

- 3) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a

1. Dyrektor generalny urzędu upowszechnia informację o wyniku naboru w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru, w przypadku, gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:
 - 1) nazwę i adres urzędu,
 - 2) określenie stanowiska pracy,
 - 3) imię i nazwisko wybranego kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego,
 - 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego kandydata.
3. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w Biuletynie i w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu, przez okres co najmniej 3 miesięcy.
4. Umieszczenie informacji o wyniku naboru w Biuletynie jest bezpłatne.”;

- 4) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17

1. W przypadku osób podejmujących po raz pierwszy pracę w służbie cywilnej umowę o pracę zawiera się na czas określony; w czasie trwania umowy osoby te obowiązane są do odbycia służby przygotowawczej, z zastrzeżeniem art. 17b.
2. Służba przygotowawcza ma na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie pracownika służby cywilnej do należytego wykonywania obowiązków służbowych.
3. Dyrektor generalny urzędu powołuje komisję egzaminacyjną do oceny umiejętności praktycznego stosowania przez kandydata wiedzy zdobytej podczas służby przygotowawczej.
4. Służba przygotowawcza trwa 6 miesięcy i kończy się nie później niż po upływie 18 miesięcy od podjęcia przez pracownika pracy w danym urzędzie. Służba przygotowawcza kończy się oceną komisji egzaminacyjnej.

5. Dyrektor generalny urzędu, na podstawie oceny komisji egzaminacyjnej, zawiera z pracownikiem umowę o pracę na czas nie określony lub umowę o pracę rozwiązuje.”;

5) po art. 17 dodaje się art. 17a i 17b w brzmieniu:

„Art. 17a

1. Służbę przygotowawczą organizuje dyrektor generalny urzędu, zgodnie z programem opracowanym przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Krajową Szkołą Administracji Publicznej i publikowanym w Biuletynie.
2. Program służby przygotowawczej może być rozszerzony przez dyrektora generalnego urzędu o część specjalistyczną, uwzględniającą zadania danego urzędu.

Art. 17b

1. Absolwenci Krajowej Szkoły Administracji Publicznej zwolnieni są z odbywania służby przygotowawczej.
2. Dyrektor generalny urzędu może skrócić okres służby przygotowawczej lub zwolnić z obowiązku jej odbywania pracownika, który wykaże się wymaganą programem służby przygotowawczej wiedzą teoretyczną, umiejętnościami stosowania tej wiedzy w praktyce oraz znajomością organizacji i zasad funkcjonowania urzędu.”;

6) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19

O uzyskanie mianowania w służbie cywilnej może ubiegać się osoba, która:

- 1) jest pracownikiem służby cywilnej,
- 2) odbyła służbę przygotowawczą, z zastrzeżeniem art. 17b,
- 3) posiada co najmniej dwuletni staż pracy w służbie cywilnej,
- 4) posiada tytuł magistra lub równorzędny,
- 5) zna co najmniej jeden język obcy,
- 6) jest żołnierzem rezerwy lub nie podlega powszechnemu obowiązkowi obrony.”;

7) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Obsadzanie wyższych stanowisk w służbie cywilnej

Art. 30a

1. Stanowiska:
 - 1) dyrektora generalnego urzędu oraz Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego,

- 2) osoby kierującej departamentem (komórką równorzędną) i jej zastępcy w urzędach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz osoby kierującej wydziałem (komórką równorzędną) i jej zastępcy w urzędach wojewódzkich,
stanowią grupę wyższych stanowisk w służbie cywilnej.
 - 3) wojewódzkiego lekarza weterynarii i jego zastępcy,
2. Obsadzanie wolnych stanowisk, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze konkursu.

Art. 30b

1. O wyższe stanowiska w służbie cywilnej może ubiegać się urzędnik służby cywilnej.
2. Jeżeli w wyniku dwukrotnego przeprowadzenia konkursu na stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2, nie zostanie wyłoniony kandydat spośród urzędników służby cywilnej, do udziału w następnym konkursie na to stanowisko dopuszcza się osoby, które nie są urzędnikami służby cywilnej.
3. Dopuszczenie do konkursu na stanowiska, o których mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2 i 3 osób niebędących urzędnikami służby cywilnej jest możliwe, jeżeli do pracy na tych stanowiskach niezbędne są szczególne doświadczenie lub umiejętności zawodowe. Przepisy art. 30m ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 30c

1. Konkursy na wyższe stanowiska w służbie cywilnej przeprowadza Krajowa Szkoła Administracji Publicznej.
2. W celu przeprowadzenia konkursu Dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej powołuje zespół konkursowy liczący co najmniej 5 osób.
3. W toku konkursu sprawdzeniu podlega wiedza niezbędna do wykonywania zadań na stanowisku, na które przeprowadzany jest konkurs, predyspozycje i zdolności ogólne oraz umiejętności kierownicze. Wymagania dotyczące stanowiska, na które przeprowadzany jest konkurs, ustala prowadzący konkurs w porozumieniu z właściwym ministrem, kierownikiem urzędu centralnego lub wojewodą.

Art. 30d

Konkurs na stanowisko wojewódzkiego lekarza weterynarii i jego zastępcy Krajowa Szkoła Administracji Publicznej przeprowadza na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii złożony po porozumieniu z właściwym wojewodą.

Art. 30e

1. Konkursy na wolne stanowiska, o których mowa w art. 30a ust. 1, ogłasza się poprzez umieszczenie ogłoszenia w Biuletynie zgodnie z wymogami określonymi w art. 11 ust. 2.
2. Do konkursu przystąpić może osoba spełniająca wymagania określone w ogłoszeniu.
3. Dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej informuje dyrektorów generalnych urzędów o ogłaszanych konkursach. Dyrektorzy generalni urzędów upowszechniają informacje o konkursach w kierowanych przez siebie urzędach.

Art. 30f

Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do konkursu, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o konkursie.

Art. 30g

1. Termin do składania dokumentów określonych w ogłoszeniu o konkursie na wyższe stanowisko w służbie cywilnej nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania tego ogłoszenia w Biuletynie.
2. Po upływie terminu do składania dokumentów, określonego w ogłoszeniu o konkursie, Dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej upowszechnia w Biuletynie listę kandydatów, którzy zgłosili się do tego konkursu.
3. Lista, o której mowa w ust. 2, zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

Art. 30h

1. Dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej upowszechnia informację o wyniku konkursu w terminie 30 dni od dnia zakończenia prac przez zespół konkursowy.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:
 - 1) nazwę i adres urzędu,
 - 2) określenie stanowiska pracy,
 - 3) imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego,
 - 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niewyłonienia żadnego kandydata.
3. Informację o wyniku konkursu upowszechnia się w Biuletynie.

Art. 30i

1. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów niezwłocznie upowszechnia informację o obsadzeniu stanowiska w drodze konkursu albo o powodach nieobsadzenia stanowiska.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu,
- 2) określenie stanowiska pracy,
- 3) datę obsadzenia stanowiska,
- 4) imię i nazwisko osoby zajmującej stanowisko oraz jej miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego,
- 5) ostatnie miejsce zatrudnienia i zajmowane tam stanowisko,
- 6) wykształcenie oraz nazwę uczelni,
- 7) powody nieobsadzenia stanowiska.

Art. 30j

Osoby uczestniczące w konkursie mogą złożyć odwołanie od jego wyniku do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Art. 30k

1. Rada Służby Publicznej może skierować swojego przedstawiciela w celu obserwacji przebiegu każdego konkursu przeprowadzanego na wyższe stanowiska w służbie cywilnej.
2. W przypadku naruszenia zasad przeprowadzania konkursu Rada Służby Publicznej może zwrócić się do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów o zarządzenie przeprowadzenia ponownego konkursu.

Art. 30l

1. W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad przeprowadzenia konkursu Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zarządza przeprowadzenie ponownego konkursu.
2. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów upowszechnia w Biuletynie informację o zarządzeniu przeprowadzenia ponownego konkursu w terminie 30 dni od tego zarządzenia.

Art. 30ł

1. Urzędnika służby cywilnej, który został wyłoniony w drodze konkursu na stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1, Prezes Rady Ministrów przenosi na to stanowisko na wniosek Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego lub wojewody, oraz określa wysokość wynagrodzenia przysługującego na tym stanowisku.
2. Opinia, o której mowa w ust. 1, powinna zostać wydana w terminie 14 dni od dnia zwrócenia się o nią przez Prezesa Rady Ministrów. Brak opinii w tym terminie jest równoznaczny z wydaniem opinii pozytywnej. Prezes Rady Ministrów przenosi urzędnika na stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1, nie później

niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania opinii lub upływu terminu do jej otrzymania.

3. Członka korpusu służby cywilnej, który został wyłoniony w drodze konkursu na stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przenosi na to stanowisko i określa wysokość wynagrodzenia przysługującego na tym stanowisku.
4. Z osobą nie będącą członkiem korpusu służby cywilnej wyłonioną w drodze konkursu, o którym mowa w art. 30b ust. 2, dyrektor generalny urzędu zawiera umowę o pracę na czas określony do 3 lat. Wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę może być dokonane za dwutygodniowym wypowiedzeniem.
5. Urzędnika służby cywilnej, który został wyłoniony w drodze konkursu na stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 3, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przenosi na to stanowisko i w porozumieniu z Głównym Lekarzem Weterynarii określa wysokość wynagrodzenia przysługującego na tym stanowisku.

Art. 30m

1. W razie nieobsadzenia stanowiska, o którym mowa w art. 30a ust. 1, niezwłocznie powierza się pełnienie obowiązków na tym stanowisku, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, członkowi korpusu służby cywilnej zatrudnionemu w urzędzie i posiadającemu staż pracy w służbie cywilnej nie krótszy niż 6 miesięcy, funkcjonariuszowi celnemu pełniącemu służbę na stanowisku urzędniczym w urzędzie albo osobie, o której mowa w art. 2 ust. 3. Jeżeli stanowisko nie zostanie obsadzone w wyniku konkursu w okresie 6 miesięcy, pełnienie obowiązków można jednokrotnie przedłużyć na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.
2. Procedurę, o której mowa w ust. 1, można zastosować jednokrotnie.
3. W razie udzielenia członkowi korpusu służby cywilnej zajmującemu stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1, urlopu bezpłatnego lub urlopu wychowawczego, niezwłocznie powierza się pełnienie obowiązków na tym stanowisku, na czas trwania tego urlopu, członkowi korpusu służby cywilnej zatrudnionemu w urzędzie i posiadającemu staż pracy w służbie cywilnej nie krótszy niż 6 miesięcy, funkcjonariuszowi celnemu pełniącemu służbę na stanowisku urzędniczym w urzędzie albo osobie, o której mowa w art. 2 ust. 3.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, osoba, której powierza się pełnienie obowiązków, powinna spełniać warunki określone dla danego stanowiska w przepisach odrębnych.
5. W Komendzie Głównej Policji, Komendzie Głównej Straży Granicznej i Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej obowiązki na stanowisku, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2,

można powierzyć również odpowiednio policjantowi, funkcjonariuszowi Straży Granicznej i strażakowi - pełniącemu służbę w Komendzie.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, obowiązki powierza:
- 1) na stanowisku Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego - minister właściwy do spraw finansów publicznych,
 - 2) na stanowisku dyrektora generalnego urzędu - Prezes Rady Ministrów na uzgodniony wniosek właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego lub wojewody i Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
 - 3) na stanowisku, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2:
 - a) członkowi korpusu służby cywilnej - dyrektor generalny urzędu,
 - b) funkcjonariuszowi celnemu i osobie, o której mowa w art. 2 ust. 3 - właściwy minister, kierownik urzędu centralnego lub wojewoda, na wniosek dyrektora generalnego urzędu,
 - 4) na stanowisku, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 3 - właściwy wojewoda w porozumieniu z Głównym Lekarzem Weterynarii.

Art. 30n

Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizowania i szczegółowe zasady przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej, w szczególności ustalając listę wymagań, od których spełnienia uzależnione jest dopuszczenie kandydata do udziału w konkursie, oraz etapy konkursu.”;

- 8) w art. 31 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepis ust. 1 nie dotyczy urzędników służby cywilnej, którzy zajmują stanowiska, o których mowa w art. 30a ust. 1.”;

- 9) art. 50 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Użyte w ust. 1 określenie „służba publiczna” oznacza służbę cywilną.”;

- 10) w art. 51 ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Urzędnikowi służby cywilnej zajmującemu stanowisko, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1 zgody udziela Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.”;

11) w art. 52 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W stosunku do Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego i dyrektora generalnego urzędu ocenę, o której mowa w ust. 1 sporządza Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z właściwym ministrem, kierownikiem urzędu centralnego lub wojewodą, a w stosunku do Sekretarza Rady Ministrów - Prezes rady Ministrów.”;

12) w art. 53 ust.1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Od oceny sporządzonej na podstawie art. 52 ust. 1a sprzeciw służy odpowiednio do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów.”;

Art. 2

W ustawie z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.²) wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się art. 3f;

2) art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Mianowanego pracownika samorządowego można, na jego wniosek lub za jego zgodą, przenieść do pracy u innego pracodawcy samorządowego w tej samej lub innej miejscowości. Przeniesienia dokonuje pracodawca samorządowy, w którym mianowany pracownik samorządowy ma być zatrudniony, w porozumieniu z pracodawcą samorządowym dotychczas zatrudniającym pracownika.”;

3) art. 7a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownika samorządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4, można, na jego wniosek lub za jego zgodą, przenieść do pracy u innego pracodawcy samorządowego w każdym czasie, jeżeli nie narusza to ważnego interesu pracodawcy samorządowego.”;

b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „albo dyrektor generalny urzędu”.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz.984, Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 23, poz. 192, Nr 122, poz. 1020, z 2006 r. Nr 79, poz. 549, Nr 169, poz. 1201 i Nr 170, poz. 1218.

Art. 3

W ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 z późn. zm.³) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się art. 68a;
- 2) skreśla się art. 77a.

Art. 4

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2001 r. Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 123, poz. 1291, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 14, poz. 114, Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 79, poz. 549, Nr 170, poz. 1218 i Nr 218, poz. 1592.

UZASADNIENIE

Uchwalona w dniu 10 marca 2006 r. ustawa o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych, ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli oraz ustawy o służbie cywilnej już od momentu złożenia jej projektu do łaski marszałkowskiej budziła liczne kontrowersje i wątpliwości. W tym także wątpliwości, co do jej zgodności z przepisami Konstytucji RP.

Suma wątpliwości i zastrzeżeń została wyłożona w skardze konstytucyjnej, którą grupa posłów Klubu Poselskiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej złożyła do Trybunału Konstytucyjnego 17 maja 2006 r. Dzień później podobny w treści wniosek o stwierdzenie niezgodności ustawy z Konstytucją do Trybunału skierowała grupa posłów Klubu Parlamentarnej Platformy Obywatelskiej.

W obu wystąpieniach wnioskodawcy zwracali uwagę, po pierwsze – na naruszenia procedur legislacyjnych, prawdopodobne działania niezgodne z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą demokratycznego państwa prawnego, na naruszenie zasady legalizmu, a więc obowiązku działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa, o czym mówi art. 7 Konstytucji, a w konsekwencji także na działanie niezgodne z art. 83 Konstytucji, który mówi o tym, że obowiązkiem każdego (a więc również i Sejmu) jest przestrzeganie prawa Rzeczypospolitej, a po drugie – na szereg rozwiązań które dewastując ideę służby cywilnej mogą doprowadzić do likwidacji zawodowego, rzetelnego, bezstronnego i politycznie neutralnego Korpusu Służby Cywilnej.

Posłowie wnioskodawcy, mimo upływu półtora roku od złożenia wyżej wspomnianych wniosków do Trybunału Konstytucyjnego nie doczekali się ich rozpatrzenia. Stąd też projekt ustawy przedkładanej dziś Wysokiej Izbie zmierza do naprawienia oczywistych, naszym zdaniem, błędów i nieprawidłowości, dostosowania przepisów prawa do treści Konstytucji RP ale i potrzeb demokratycznego państwa.

To mając na uwadze, posłowie wnioskodawcy proponują Wysokiej Izbie przyjęcie następujących rozwiązań:

1. Przywrócenie i zachowanie otwartego i konkurencyjnego dostępu do służby cywilnej, jawnego i równego dla każdego zainteresowanego, spełniającego warunki i kryteria określone w ustawie. Jednocześnie wprowadzenie zmiany eliminującej możliwość pozakonkurencyjnego dostępu do służby cywilnej pracowników samorządowych i pracowników Najwyższej Izby Kontroli – gdzie dotychczas stosowane rozwiązania umożliwiały omijanie wymogów formalnych ale i merytorycznych przy naborze do służby cywilnej. Należy zaznaczyć, że proponowana zmiana jest zgodna z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2002 r. (sygn. akt 9/02).

2. Wprowadzenie powszechności odbywania służby przygotowawczej przez osoby po raz pierwszy podejmujące pracę w służbie cywilnej. Od tej zasady odstępstwem może być jedynie zwolnienie ze służby przygotowawczej absolwentów Krajowej Szkoły Administracji Publicznej oraz zwolnienie z obowiązku, bądź skrócenie okresu służby przygotowawczej w stosunku do pracowników, którzy wykazują się szczególnie wysoką wiedzą i umiejętnościami określonymi programem służby przygotowawczej.

3. Wprowadzenie do ustawy o służbie cywilnej przepisów regulujących powołanie, kompetencje i cele działania Rady Służby Publicznej, jako organu opiniodawczo-doradczego Prezesa Rady Ministrów, a także nadzorującego prawidłowość przebiegu postępowań kwalifikacyjnych i konkursowych oraz naboru do służby cywilnej.

4. Przywrócenie do zbioru stanowisk właściwych dla służby cywilnej wyższych stanowisk w administracji rządowej szczebla kontrolnego i w terenie.

W ocenie posłów wnioskodawców, przyjęcie tego rozwiązania ma kardynalne znaczenie dla rzeczywistego przywrócenia roli oraz znaczenia służbie cywilnej i Korpusowi Służby Cywilnej. Nie można mówić o istnieniu i działaniu służby cywilnej po wyeliminowaniu z niej wyższych i samodzielnych stanowisk urzędniczych. Tak znaczne zdeprecjonowanie i podporządkowanie politycznym intencjom wszystkich centrów kierowania i zarządzania w służbie cywilnej de facto

zapoczątkowało proces likwidacji całego Korpusu Służby Cywilnej. Efektem świadczącym o ograniczeniu rangi i znaczenia służby cywilnej w ostatnich dwóch latach były: dramatyczny spadek ilości kandydatów ubiegających się o mianowania na urzędników służby cywilnej, konieczność trzykrotnego zmniejszenia rocznych limitów mianowań na urzędników służby cywilnej (z 3 tys. osób do 1 tys.), masowa ucieczka już mianowanych urzędników służby cywilnej do pracy poza strukturami administracji rządowej, a w końcu wyraźnie pogarszająca się jakość efektów pracy wielu resortów i urzędów centralnych administracji rządowej. I nie jest prawdą, że głównym i jedynym czynnikiem zniechęcającym do pracy w administracji rządowej są relatywnie niskie wynagrodzenia oferowane dla tam zatrudnianych. Likwidacja wyraźnie określonej szansy awansu i kariery zawodowej jest bodaj czy nie najistotniejszym motywem takich a nie innych decyzji osób rezygnujących z pracy w Korpusie Służby Cywilnej. W przekonaniu posłów wnioskodawców, Polski nie stać na takie marnotrawstwo. I dlatego, mając na uwadze powyższe, proponuje się, żeby przywrócić regulacje stanowiące, że obsada wyższych stanowisk w służbie cywilnej będzie mogła mieć miejsce wyłącznie w drodze rozstrzygnięć konkursowych, a stającymi do konkursu, poza dwoma wyjątkami, byłiby urzędnicy służby cywilnej. Wyjątkiem od tej zasady może być, po pierwsze – w przypadku braku rozstrzygnięcia dwóch kolejnych konkursów – dopuszczenie do trzeciego konkursu osób nie będących urzędnikami służby cywilnej, po drugie – dopuszczenie do konkursu wymagającego na konkretnym stanowisku osoby o szczególnych i niezbędnych doświadczeniach i umiejętnościach zawodowych, także osób nie będących urzędnikami służby cywilnej. Proponuje się, aby przygotowania do konkursu, jego przebieg, zgłoszenia uczestników konkursu, wyniki konkursu oraz decyzje w sprawie naboru były w pełni transparentne i publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Wszystkie procedury związane z konkursem mają podlegać obserwacji i ocenie przedstawicieli Rady Służby Publicznej. Wprowadza się równocześnie prawo zaskarżenia rozstrzygnięć konkursowych, a także – w przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości – możliwość powtórzenia konkursu.

5. Uchylenie w całości ustawy o państwowym zasobie kadrowym. W zamyśle autorów obowiązującej od prawie dwóch lat ustawy, miała ona dawać podstawę do tworzenia – z jednej strony – zasobu rezerwy kadrowej składającego się z bardzo niejednorodnego materiału ludzkiego. Pierwszy skład zasobu kadrowego (na mocy ustawy podlegający systematycznemu odnawianiu) to mianowani urzędnicy służby cywilnej, osoby kwalifikowane na podstawie postępowań konkursowych, ale także osoby – być może bez żadnych kwalifikacji, które zostały zatrudnione na czasowo wyłączonych ze służby cywilnej wysokich stanowiskach państwowych oraz – od niedawna, bez względu na kwalifikacje – osoby posiadające stopień naukowy doktora.

Po drugie utworzenie państwowego zasobu kadrowego miało na celu umożliwienie obsady wysokich stanowisk państwowych z pominięciem jakichkolwiek postępowań konkursowych. Tryb obsadzania wysokich stanowisk państwowych pomijał także jawność i otwartość dostępu do służby publicznej, w pełni natomiast umożliwiał skrajne upolitycznienie i upartyjnienie obsady personalnej najwyższych stanowisk urzędniczych w kraju. Obowiązujące do tej pory przepisy ustawy o państwowym zasobie kadrowym gwarantowały decydom politycznym pełną uznaniowość i niekontrolowalność podejmowanych decyzji kadrowych.

Przedmiot regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Wejście w życie ustawy nie spowoduje dodatkowych obciążeń budżetu państwa, natomiast może przynieść oszczędności wynikające z odstąpienia do kosztów tworzenia, ewidencjonowania i zarządzania państwowego zasobu kadrowego, który ma ulec likwidacji.

Warszawa, 23 listopada 2007 r.

BAS-WAEM-149/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Witold Gintowt-Dziwałtowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218, ze zmianami). Proponuje się m.in. dodanie rozdziału zawierającego przepisy dotyczące powołania i kompetencji Rady Służby Publicznej jako organu opiniodawczo-doradczego Prezesa Rady Ministrów, dodanie rozdziału określającego zasady obsadzania wyższych stanowisk w służbie cywilnej, zmianę zasad odbywania służby przygotowawczej oraz zwolnienie z niej absolwentów Krajowej Szkoły Administracji Publicznej, zmianę kwalifikacji wymaganych od osoby, która ma być mianowana w służbie cywilnej, wykreślenie z definicji „służby cywilnej” kategorii osób należących do państwowego zasobu kadrowego.

Ponadto projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 ze zmianami) oraz z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, ze zmianami).

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera przepisów regulujących zagadnienia będące przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: projekt ustawy, Unia Europejska, służba cywilna, administracja publiczna

Warszawa, 23 listopada 2007 r.

BAS-WAEM-150/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Witold Gintowt-Dziewałtowski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218, ze zmianami). Proponuje się m.in.: dodanie rozdziału zawierającego przepisy dotyczące powołania i kompetencji Rady Służby Publicznej, dodanie rozdziału określającego zasady obsadzania wyższych stanowisk w służbie cywilnej, zmianę zasad odbywania służby przygotowawczej oraz zwolnienie z obowiązku jej odbycia absolwentów Szkoły Administracji Publicznej, zmianę kwalifikacji wymaganych od osoby, która ma być mianowana w służbie cywilnej, wykreślenie z definicji „służby cywilnej” kategorii osób należących do państwowego zasobu kadrowego.

Ponadto projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 ze zmianami) oraz z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, ze zmianami).

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory Bazy REX: projekt ustawy, Unia Europejska, służba cywilna, administracja publiczna